

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 524/2025-13

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcov Miroslava Duriša a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky obchodnej spoločnosti **Kormúth, s.r.o.**, Jeruzalemská 20, Trnava, IČO 36 231 681, zastúpenej advokátom Mgr. Romanom Desátom, Námestie SNP 3, Trnava, proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 3Cob/87/2024-138 z 2. apríla 2025 takto

rozhodol:

Ústavnú sťažnosť **odmieta**.

Odôvodnenie:

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 22. júla 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 3Cob/87/2024-138 z 2. apríla 2025 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“). Navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie. Okrem toho žiada priznať náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a pripojených príloh vyplýva, že sťažovateľka podnikajúca v oblasti cestnej motorovej dopravy – nákladnej cestnej dopravy – je žalovanou stranou v konaní vedenom Okresným súdom Trnava (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 60Cb/6/2023, v ktorom si obchodná spoločnosť TRAGO s.r.o., Tulska 3497/6, Banská Bystrica, IČO 53 958 250 (ďalej len „žalobkyňa“), proti nej uplatňuje nárok na zaplatenie 3 552 eur s príslušenstvom ako náhrady škody na prepravovanej veci (gymnastických bradlách), ktorú mala sťažovateľka podľa zmluvy o preprave veci (§ 610 a nasl. Obchodného zákonníka) prepraviť z miesta odoslania (Banská Bystrica, Slovenská republika) do miesta určenia (Mníchov, Nemecká spolková republika), kde však došla poškodená (prehnutá) z dôvodu jej neodborného pripevnenia upínacím pásom vo vozidle, čím sa stala pre jej vlastníka – obchodnú spoločnosť SPIETH Gymnastics GmbH, In den Weiden 13, D-

73776 Altbach, Nemecká spolková republika, nepoužitelnou a musel ju zlikvidovať. Uvedenej zahraničnej obchodnej spoločnosti žalobkyňa 22. novembra 2022 uhradila 3 552 eur, ktorú si ďalej ako regresný nárok vymáha od sťažovateľky.

3. Okresný súd rozsudkom č. k. 60Cb/6/2023-86 z 21. decembra 2023 sťažovateľke uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni 3 552 eur s príslušenstvom.

4. Rozsudok okresného súdu sťažovateľka napadla odvolaním, v ktorom spochybnila aktívnu legitimáciu žalobkyne v spore, nepreukázanie existencie predpokladov žalobkyňou tvrdenej zodpovednosti sťažovateľky za škodu, ako aj nepreukázanie výšky žalobkyňou uplatňovanej škody.

5. Krajský súd napadnutým uznesením (ktoré nadobudlo právoplatnosť 22. mája 2025) rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie [§ 389 ods. 1 písm. b) a § 391 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“)]. Dospel k záveru, že okresný súd správne posúdil aktívnu legitimáciu žalobkyne, ktorá so sťažovateľkou uzavrela zmluvu podľa slovenského práva, a nie je dôvod ich právny vzťah posudzovať podľa práva iného štátu. Stotožnil sa aj so záverom okresného súdu, čo sa týka okolností vzniku škody, a ich preukázaním. Nestotožnil sa však so záverom okresného súdu o výške vzniknutej škody, ktorú okresný súd podľa jeho názoru spoľahlivo nezistil. V tejto súvislosti uložil okresnému súdu opätovne preskúmať skutočnú výšku škody, ktorá v rámci vykonaného dokazovania nebola preukázaná.

II.

Argumentácia sťažovateľky

6. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti [čl. 127 ústavy a § 122 a nasl. zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)] namieta, že krajský súd svojím pokynom pre okresný súd „*opätovne preskúmať výšku škody*“ porušil princíp kontradiktórnosti civilného sporového konania, čím porušil právo sťažovateľky na spravodlivé súdne konanie. Napadnutým uznesením krajského súdu žalobkyňa dostala opätovne možnosť uplatňovať prostriedky procesného útoku, hoci už uplynula zákonná a sudcovská lehota koncentrácie počas prvotného konania pred okresným súdom, ktorá platila pre obe strany sporu. Uvedené nastalo aj napriek tomu, že počas konania na okresnom súde neboli porušené žiadne procesné práva žalobkyne, ktoré mala k dispozícii a mohla ich uplatniť pre úspech svojej žaloby (predovšetkým právo žalobkyne na označenie dôkazov preukazujúcich výšku škody).

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Podstatou ústavnej sťažnosti je námietka porušenia základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a práva na spravodlivé súdne podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru zrušujúcim uznesením krajského súdu č. k. 3Cob/87/2024-138 z 2. apríla 2025 (bod 5), ktoré podľa názoru sťažovateľky porušuje princíp kontradiktórnosti civilného sporového konania (bod 6).

8. Za výklad a aplikáciu zákonov, ale aj za dodržiavanie základných práv a slobôd je na prvom mieste zodpovedný všeobecný súd. Ústavný súd vo svojej judikatúre konštantne zdôrazňuje, že pri uplatňovaní svojej právomoci nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti (čl. 124

ústavy) nemôže zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov, a že jeho úloha sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách najmä v tom smere, či závery všeobecných súdov sú dostatočne odôvodnené, resp. či nie sú arbitrárne s priamym dopadom na niektoré zo základných ľudských práv (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05, III. ÚS 264/05, ZNaU 100/2005).

9. Vzhľadom na kasačnú povahu napadnutého rozhodnutia ústavný súd zdôrazňuje, že ústavné súdnictvo je vybudované predovšetkým na zásade preskúmavania právoplatne skončených vecí (IV. ÚS 187/09, III. ÚS 421/2016, III. ÚS 855/2016). Súčasťou stabilizovanej judikatúry ústavného súdu je aj právny názor, že základné právo na súdnu ochranu, ako aj právo na spravodlivé súdne konanie „je výsledkové“, čo znamená, musí mu zodpovedať proces ako celok, a skutočnosť, či napadnuté konanie ako celok bude spravodlivé, závisí od pokračujúceho konania a rozhodnutia všeobecných súdov (m. m. III. ÚS 33/04, IV. ÚS 163/05, II. ÚS 307/06, II. ÚS 155/08).

10. Napriek uvedenému aj kasačné rozhodnutie všeobecného súdu môže byť principiálne spôsobilé porušiť základné právo účastníka konania. Ide najmä o prípady, ak všeobecný súd vyrieši s konečnou platnosťou otázku, ktorá je spôsobilá zásadným spôsobom ovplyvniť ďalší priebeh konania alebo jeho výsledok, prípadne ním konanie v istej časti končí a náprava eventuálneho pochybenia by mohla byť dosiahnutá len zásahom ústavného súdu po skončení konania pri posudzovaní spravodlivosti konania ako celku, čo by nebolo účelné (m. m. II. ÚS 344/2019). Podmienkou na pripustenie výnimky by navyše musela byť skutočnosť, že v konkrétnom prípade by išlo o rozhodnutie spôsobilé výrazne a už nezvratným (nereparovateľným) spôsobom zasiahnuť do ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou garantovaných základných práv alebo slobôd sťažovateľa, a zároveň námietka ich porušenia sa musela vzťahovať výlučne na dané štádium konania a nemohla byť uplatnená neskôr (IV. ÚS 195/2010), prípadne sa tento negatívny dôsledok musel vzťahovať na výsledok konania a nebolo by ho možné korigovať v ďalšom procesnom postupe alebo v opravných konaniach (IV. ÚS 322/09, III. ÚS 382/2015). K zrušeniu kasačného rozhodnutia teda ústavný súd pristupuje len v tom prípade, keď dôvody na tento krok sú natoľko závažné, že sa blížia k zmätočným záťažiam konania, a tak znehodnocujú ďalšie konanie, alebo ak by išlo o veľmi pevnú hmotnoprávnu pozíciu preskúmavaného kasačného rozhodnutia (IV. ÚS 602/2020).

11. Posudzovaný prípad však takým nie je.

12. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05).

13. Krajský súd rozhodol o zrušení rozsudku okresného súdu po tom, ako uznal dôvodnosť odvolacej námietky sťažovateľky, že žalobkyňa riadne nepreukázala výšku ňou uplatňovanej škody. Sťažovateľke nebolo zrejmé, ako bola náhrady škody v sume 3 552 eur vyčíslená a čo zahŕňa, uvedená suma sa jej javila ako absolútne neprimeraná a neúčelná za vyrovnanie škody na dvoch gymnastických bradlách. Ústavný súd v tejto súvislosti dáva do pozornosti sťažovateľky, že odvolací súd považoval jej odvolanie za dôvodné (body 12 a 27 napadnutého uznesenia) napriek odvolaciemu petitu, ktorým sa domáhala zmeny napadnutého rozsudku, a že odvolací súd pritom nie je odvolacím návrhom viazaný, čo explicitne vyplýva z § 381 CSP.

14. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd preskúmaním napadnutého uznesenia zistil, že krajský súd postupoval v medziach svojej právomoci, pričom sa nedopustil takého výkladu a aplikácie príslušnej zákonnej právnej úpravy (Civilného sporového poriadku a Obchodného zákonníka), ktorými by poprel ich účel a význam. Napadnuté uznesenie krajského súdu nemožno označiť za arbitrárne v tom smere, že by jeho záver o zrušení rozsudku okresného súdu bol formulovaný zjavne nelogicky s ohľadom na skutkový stav dovtedy zistený okresným súdom, ústavne neudržateľný, resp. že by krajský súd zrozumiteľne neodôvodnil, aké úvahy ho k tomu viedli a aké dôsledky z toho pre ďalšie konanie a nové rozhodnutie okresného súdu vyplývajú.

15. Medzi uznesením krajského súdu a obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by ústavný súd po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie mohol reálne dospieť k záveru o ich porušení. Na základe uvedeného ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

16. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľky uvedenými v petite nezaoberal.

17. Na záver k námietke sťažovateľky o porušení princípu kontradiktórnosti ústavný súd na objasnenie považuje za žiaduce dodať, že princíp kontradiktórnosti konania, ktorý je nesporne obsahom práva na spravodlivý proces, nemožno chápať formalisticky, ale je potrebné dôsledne vyhodnotiť individuálne okolnosti situácie, na základe ktorých možno dospieť k záveru, či v konkrétnom prípade bola možnosť sporovej strany zaujať stanovisko k vyjadreniu protistrany naozaj reálne zmarená, a tým jeho pozícia objektívne oslabená (I. ÚS 145/2021). Obsahom princípu kontradiktórnosti civilného sporového konania je existencia práve dvoch proti sebe stojacich sporových strán s kontradiktórnym záujmom na výsledku civilného procesu. Žalobca a žalovaný vyvíjajú procesnú aktivitu smerom k výsledku konania, ktorý by im bol na prospech. Je pritom pojmovo nemysliteľné, aby výsledok konania rovnako uspokojil obe sporové strany v kontradiktórnom postavení. Pochopiteľne, výnimky predstavujú rôzne varianty dohody sporových strán v priebehu procesu, napr. zmier, urovnanie a pod. (m. m. IV. ÚS 196/2021, IV. ÚS 271/2021). Európsky súd pre ľudské práva vo svojej judikatúre rovnako k právu na kontradiktórnosť konania ako súčasť práva na spravodlivý proces zdôrazňuje, že z neho vyplýva právo strany sporu oboznámiť sa s každým dôkazom alebo vyjadrením, ktorých účelom je ovplyvniť rozhodovanie súdu, a právo vyjadriť sa k nim (Lobo Machado proti Portugalsku, č. 15764/89, rozsudok z 20. 2. 1996, § 31; Vermeulen proti Belgicku, č. 19075/01, rozsudok z 20. 2. 1996, § 33).

18. V posudzovanom prípade stranám sporu (bod 2) nič nebráni, aby v ďalšom priebehu konania proti prípadnému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, resp. ktorým sa konanie skončí, podali dovolanie (§ 419 a nasl. CSP), na základe ktorého dovolací súd preskúma odôvodnenie rozhodnutí súdov nižšej inštancie a v potrebnom rozsahu tiež ich postup v konaní, aby mohol posúdiť, ktoré skutkové a právne otázky boli relevantné pre rozhodnutie vo veci samej a či odpovede na tieto otázky, a to v zákonom vyžadovanej kvalite, sa premietli aj do odôvodnenia rozhodnutí súdov nižšej inštancie.

19. Nad rámec uvedeného ústavný súd ešte dopĺňa, že každý, kto namieta porušenie svojho základného práva, musí rešpektovať postupnosť jeho ochrany a pred tým, ako podá ústavnú sťažnosť ústavnému súdu, musí požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci (všeobecný súd), ktorého kompetencia predchádza právomoci ústavného súdu (m. m. IV. ÚS 128/04, II. ÚS 363/2011, I. ÚS 368/2025). Ústavný súd môže konať o namietanom porušení základných práv a slobôd sťažovateľov a vecne sa zaoberať ústavnými sťažnosťami len za predpokladu, že sa sťažovatelia nemôžu ani v budúcnosti nebudú môcť domáhať ich ochrany pred iným súdom využitím takých právnych prostriedkov, ktoré im zákon na to poskytuje, čo je podstatou princípu subsidiarity zakotveného v čl. 127 ods. 1 ústavy.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. septembra 2025

Jana Baricová
predsedníčka senátu